

Inatsisartunut ilaasortaq Karl Lyberth

Seqi (olivinisorfik) pillugu § 36 naapertorlugu apeqqummut nr. 2010-46-mut akissuteqaat

3. marts 2010
Sagsnr. 2010-026635
Dok. Nr. 319906

Inatsisartunut ilaasortaq Karl Lyberth (Siumut) Seqi (olivinisorfik) Niaqunngunamiiitoq pillugu tunngavilersuutitalimmik ima apeqquteqarpoq, taannalu matumuuna suliaasaqarfimmut akisussaasuulluni oqartussaasumit akissuteqarfigineqassaaq.

Postboks 930
3900 Nuuk
Tlf. (+299) 34 68 00
Fax (+299) 32 43 02
E-mail: bmp@nanoq.gl
www.nanoq.gl

Naalakkersuisunut apeqqut:

- **Seqi Olivin A/S ukioq manna qaqugu olivinimik paaalluni allarteqqissava?**
- **Seqi Olivin A/S ukioq manna olivinisorneq matussappagu sulisut sumi atorfinitsinniarneqassapat?**
- **Imaluunniit, sulisut suliffissaarutissappata qanoq pilersaaruteqarfigineqarpat?**

Tunngavilersuut:

Paasissutissiinerit malillugit Seqi Oliven A/S naggataajugallartumik ukioq manna ingerlatinneqartussaavoq ukiup naanissaata tungaanut. Sulisuusartunut erseqqissumik paasissallugu pingaaruteqarmat paaserusunnarpoq olivinisorfik ukioq manna qaqugu aallarteqqinnissaa pilersaarutaavamita?

Naalakkersuisunut ilaasortaq Ove Karl Berthelsen tusagassiutit aqutugalugit oqariartuuteqarpoq olivinisorfimmi sulisut suliffinnut allanut ingerlateqqinniarnearumaartut. Tassani suliffiit suummita eqqarsaatigineqarpat?

Suliffinnik nutaanik periarfissaqanngippata allanik pilersaaruteqartoqarpa? Soorlu ilaatigut pikkorissarnerit assigiinngitsut periarfissaasinnaanerlutik? Imaluunniit suut allat?

Akissuteqaat:

- **Seqi Olivin A/S ukioq manna qaqugu olivin-imik paaalluni allarteqqissava?**

Seqi Olivine A/S (kingusinnerusukkut Minelco A/S) ulloq 29. juli 2005 Maniitsup kujataata kangiani Niaqunngunap qinnguani sumiiffimmi 9 km²-isut annertussusilimmiittumi piaanissamut akuersissummik tunineqarpoq. Ingerlatseqatigiiffiup ukiuni 4-5-ni tunisassiornermik ingerlatsinerata ingerlanerani olivini 1,7 mio. ton missaani annertussuseqartoq piiarsimavaa.

Maannakkorpiaq aatsitassarsiorfimmi paaasoqanngilaq, aatsitassarsiorfik 2009-mi oktobarimiit 2010-mi martsip naanissaata missaata tungaanut ukiuunerani matoqqanera pissutaalluni. Taamattaq Minelco A/S-ip ukiup matuma siuliani piffissami 2008-mi decembarip 12-aniit 2009-mi januarip 19-anut olivinisorfik ukiuunerani matoqqatippaa. 2009-mi oktobarimi aatsitassarsiorfimmi maskiinat assigiinngitsunik iluarsanneqarlutillu annertunerusunik aserfallatsaaliorneqarput. Ukiuunerata sinnera tamaat inuit marluk, illuutininik atortulersuutinillu aserfallatsaaliuisussatut kiisalu susassaqqanngitsunik aatsitassarsiorfimmukartoqqannginnissaanik nakkutilliusussatut aatsitassarsiorfiup sumiiffianiitinneqarput.

Soorlu tusagassiuutitigut nalunaarummi 8. februar 2010-mi ullulernerqartumi qulequtaralugu "Olivinisorfiup siunissaa isumaliutigineqarpoq" Namminersorlutik Oqartussat nittartagaani Nanoq.gl-imi atuarneqarsinnaasoq, oqartussaasut aamma Minelco A/S aatsitassarsiorfiup siunissaa pillugu maannakkorpiaq qanimut oqaloqatigiippat. Misissorneqarpoq aatsitassarsiorfik matugallarneqassagaluarpat siunissami tunisassioqqilemmissaq tunngavissaqarsinnaassanersoq. Taamaattumik tamanna tunngavigalugu olivinisorfimmi ukioq manna paaasoqassanngilaq. Siunissami paaanermik ingerlatsisoqassanersoq maannakkorpiaq suli oqaatigineqarsinnaanngikkallarpoq.

Niaqunngunami paaanerup unitsinnissaa Minelco A/S-ip aalajangiutissappagu, tamanna ataavartussamik matusinerusinnaavoq imaluunniit matusigallarnerusinnaalluni. Matusinerit taakkua marluusut arlaalluunniit pissappat, aatsitassat pillugit ingerlatallu tamatumunnga attuumassutillit pillugit Inatsisartut inatsisaat nr. 7, 7. december 2009-meersoq (aatsitassanut ikummatissanullu inatsit) naapertorlugu Naalakkersuisut akuersissuteqarsimanissaat piumasaqaataavoq. Matusigallarneq kingusinnerusukkut ataavartumik matusinissaq siunertaralugu pisinnaavoq, Minelco A/S-ip kingusinnerusukkut aallartinnissaa siunertaralugu pisinnaalluni imaluunniit allamut tunniussinnermut atatillugu pisinnaalluni. Ingerlatseqatigiiffiup ilusiliinerit arlaat naggataatigut toqqassaneraa suli paasinarsinngilaq, kisiannili ingerlatseqatigiiffiup pissutsit taakkua paasinarsininnissaat sulissutigaa.

- **Seqi Olivin A/S ukioq manna olivinisorneq matussappagu sulisut sumi atorfinitsinniarneqarpat?**

2009-mi oktobarimi ukiuunerani matusinissaq tikillugu aatsitassarsiorfimmi sulisut 28-upput, taakkunanga pingasut Sverige-meersuullutik sinnerilu Kalaallit Nunaanni nunaqavissuullutik. Ukiut marluk matuma siornanut naleqqiullugu aatsitassarsiorfimmi sulisut amerlassusaat 40-t missaanniit 30-t missaannut ikilisinneqarsimappat. Sulisut ikilisinneqarnerat, ilaatigut olivinimik tunisassiornerup annikillineranik ilaatigullu Minelco A/S-ip aatsitassarsiorfimmi ingerlatsinermini arlalitsigut pitsanngorsaasimaneranik pissuteqarpoq.

Matusigallarnermut atatillugu aatsitassarsiorfimmi olivinimik piiasoqassanngilaq. Tamatuma aamma kingunerisaanik piffissami tassani sulisut ikinnerpaanngortillugit ikilisaasoqassaaq. Aatsitassarsiorfimmi saffiugassaq sinneruttoq piffissap ingerlanerani apriliimiit aallartittumik umiarsuarnut 4-5-nut agguataarlugu assartorneqassaaq. Umiarsuarnik assartuinnermut tassunga atatillugu aatsitassarsiorfimmi sulisut katillugit 10-12-t missaanniissapput.

Olivinisiorfimmi sulisut Minelco A/S-imit toqqaannartumik atorfinitsitaammata aammalu pisussat utaqqimaarneqarnerat pissutigalugu, ingerlatseqatigiiffiup aatsitassarsiorfimmi sulisut qanoq pilersaaruteqarfigineraat Namminersorlutik Oqartussat ullumi ulloq ilisimasaqarfiginngilaat. Taamaattumik tamatuma tamakkiisumik paasinarsisinaanissaanut aatsitassarsiorfiup siunissaata paasinarsisimanissaa pisariaqarpoq.

Tamatumunnga uiggiullugu aatsitassarsiornermik suliassaqarfiup iluani periarfissat pillugit ilisimatitsissuteqarnissamut Namminersorlutik Oqartussat ikiuussinnaapput, tassani ilaallutik suliassat allat aammalu ilinniartitaanermi suliniutit.

Isuani saviminissaqarfik, Niaqunngunami aatsitassaqaqarfiimiit kangimut 90 km-isut ungasissusilimmiippoq. Tuluit ingerlatseqatigiiffiat London Mining tassani aatsitassarsiorluni misissuinissamut akuersisummik tunineqareerpoq. Ingerlatseqatigiiffik ukiuni arlalinngortuni misissuinnermik ingerlataqareerpoq aammalu suliaqarfissaq taanna Kalaallit Nunaanni aatsitassarsiorfiit tullinnguullutik suliaqarfiulersinnaasut ilagaat. Ingerlatseqatigiiffik piiaanissamut akuersisummik qinnuteqarniarluni aalajangissappat, tamanna Kalaallit Nunaanni sulisussanik pissarsiornerup annertusineranik kinguneqartussaavoq. Naalakkersuisut tassunga atatillugu aamma Maniitsoq nunaqarfiillu eqqaaniittut sulisussarsiorinissamut tunngaviusussat ilaattut isigai. Ingerlatseqatigiiffiup siusinnerusukkut nalunaarutigaa, tunisassiornerup nalaani marluinngorlutik paarlakaallutik sulisussat 500-t tungaannut amerlassuseqartut atorfissaqartinneqartussaasut. Tamatuma saniatigut sanaartorluni ilusilersuinerup nalaani sulisussat suli amerlanerusut pisariaqartinneqartussaapput. Sulisussat aatsitassarsiorfinnit allanit sulisimanerminni piginnaasaqartut aamma tassani suliaqarfissani taamaattuni suliffissarsinissaminnik periarfissaqarluassasut qularutiginnigilluinnarpara.

- **Imaluunniit, sulisut suliffissaarutissappata qanoq pilersaaruteqarfigineqarpat?**

Aatsitassarsiorfimmi suliaqarfiusussat arlalipparujussuupput. Entreprenøritut suliassat, allaffissorneq, nerisassiorneq eqqiaanerlu ilaalu ilanngullugit tassani pineqarlutik. Taamaattumik Minelco A/S-imi sulisuusut suliaqarfinni allani atorneqarsinnaasunik piginnaasaqarput, tassani ilaallutik sanaartornermik suliaqartut, akunnittarfinni neriniartarfinnilu suliaqartut aammalu allaffissornerup iluani suliaqartut. Aammattaaq sulisuusut piginnaasatik suliassaqaqarfinni allani atorfininnerminnut atatillugu atornissaannut periarfissaqarluarput.

Sulinermut tunngassutillit saniatigut aamma ilinniartitaanermi suliniutit pilerinartut periarfissaapput. Sisimiuni Aatsitassarsiornermut Entreprenørimumullu ilinniarfik 2009-miilli

ilinniartitaanernik assigiinngitsunik sammivilinnik, assigiinngitsunik taaguutilinnik neqeroorteqartalerpoq, tassanilu ilaapput ilinniartitaanerit soorlu issittumi ingeniøri, qaartiterinermi aqutsisoq, pikkorissarneq "common core" aamma sullulinnik qillerinermut pikkorissarnerit. Taamaalilluni sulisut, kingusinnerusukkut aatsitassarsiornermik suliaqartuni suliffittaarsinnaanissartik siunertaralugu, sulinnginnerup nalaani ingerlanneqarsinnaasumik, ilinniarsinnaanissaat taamaalillutillu piginnaassutsiminnik piginnaanngorsaqqinnissaat periarfissinneqarpoq.

Namineq pisuussutiginnigisamik suliffissaarunnermi imaluunniit suliunnaartinneqarallarnermi, ataasiakkaat – kommunimut – suliffeqanngikkallarnermi ikiorsiissutinik qinnuteqarsinnaapput, tassani iliuusissanut pilersaarusiortfigineqarnissaminnik periarfissaqarlutik, siunertaralugit:

Sulinissamut periarfissanik imaluunniit piginnaanngorsarnissamut, allamut ilinniagaqaaqqinnissamut imaluunniit ilinniarnissamut periarfissanik ilitersorneqarnissaq.

Suliffissamik innersuussivigineqarnissaq.

Kommunip aallartitaannik suliaqarnissamik imaluunniit sammisaqarnissamik neqeroorutinut innersuussivigineqarnissaq.

Piginnaanngorsaataasunik pikkorissarnissamik innersuussivigineqarnissaq.

Neriuppunga apeqqutitit naammaginartumik matumuuna akissuteqarfigisimassallugit.

Inussiarnersumik inuulluaqqusilluta

Ove Karl Berthelsen

Inuussutissarsiornermut Aatsitassanullu Naalakkersuisoq